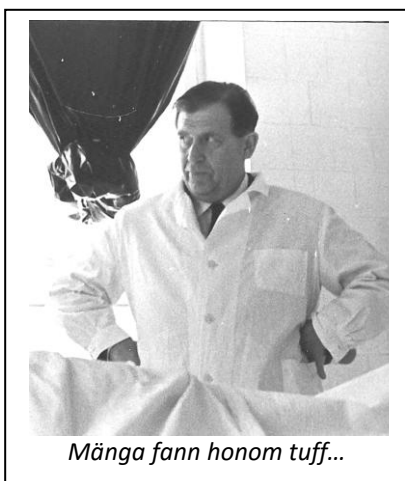

Carl-Axel Hamberger (1908-1988)

Professor Carl-Axel Hamberger (Professor och överläkare i Öron-näs- och halssjukdomar på KS 1960-1975) var en tungviktare i ordets alla bemärkelser. Han kom till Karolinska som chef för öronkliniken efter att tidigare ha varit verksam i Göteborg. Han hade de största operationshandskarna man kunde uppbringa på operationsavdelningen vilket var extra anmärkningsvärt eftersom en av hans specialiteter var att operera hypofyser – ett hantverk som fordrade millimeterprecision mitt inne i hjärnan. Carl-Axel var ytterligt morgontidig, gick som chefläkare runt på akuten vid femtiden på morgonen och kunde namnen på all personal som arbetade natt. Många fann honom tuff, medan andra uppskattade hans rättframhet. Carl-Axel Hamberger föreläste stora delar av kursen i öron för medicinarstudenterna och gjorde sig impopulär genom att alltid vilja förlägga föreläsningarna i ottan. Det var inte uppskattat och studenterna som släpade sig dit, eftersom det var en ordentlig koll på närvaron, hade i allmänhet inte hunnit äta frukost före föreläsningen. Kafeterian i KS entré bemannades vid den tiden av personal från Samhall som skulle arbetstränas. Det var i och för sig mycket vällovt men innebar att även de enklaste beställningar kunde ta lång tid. När därför pausen i Hambergers föreläsning kom rusade studenterna några trappor ner till kafeterian och förste man i kön ställde sig framför den tjänstgörande damen och beställde ”en kopp kaffe och ett wienerbröd” varpå studenten fick till svar: ”Nu tar vi det lugnt, bara en sak i taget!” Inte undra på att kön växte och det var svårt att hinna tillbaka till andra halvlek.

Carl-Axel Hamberger hade ett väldigt gott ansiktsminne. När påsken nalkades hade de flesta studenter hoppats att få några lediga dagar, men Hamberger var omöjlig att förhandla med och det blev föreläsningar långt in i påskveckan. Ingen vågade trotsa detta påbud och tanken på att kunna göra en skidresa tynade snart bort för alla. Utom för ”Nilsson” som hade bokat en resa, tog Gud i hågen och åkte till Alperna. När han dagen efter påskhelgen kom tillbaka i föreläsningssalen satt alla studenter bleka utom Nilsson som var klädsamt kraftigt solbränd.

Hamberger noterade detta omgående och frågade hur det var möjligt att Nilsson kunde ha uppnått denna ansiktskulör, varpå Nilsson snabbt fann sig och svarade att ”professorn, jag somnade framför

kvartslampan”. Dennas lögn var så grov och så avväpnande att till och med Carl-Axel Hamberger gav sig och Nilsson fick kursen godkänd.

I ett skede av Karolinska Institutets utbildningsreformer skulle kurserna i ögon och öron läggas samman. Det fanns möjligen skäl att se någon logik i att sammanföra kurser som handlade om vad som hände norr om halslinningen men de två ämnesföreträdarna var synnerligen olika. Carl-Axel Hamberger stor, bullrig, burdus och morgontidig medan professorn i oftalmiatrik, Gösta Karpe, var en elegant finlemmad gentleman. När kurssekreteraren på Karolinska Institutet sammanförde de två professorerna för att utarbeta ett gemensamt schema visade sig detta dessbättre fungera över all förväntan. Carl-Axel Hamberger ville starta i gryningen, medan Gösta Karpe menade att ”riktiga akademiker kommer inte igång med sitt intellektuella arbete förrän senare på förmiddagen”. Och därmed löste sig kursplaneringen till ömsesidig belåtenhet. Hamberger fick börja sina föreläsningar halv åtta på morgonen, varefter Gösta Karpe kunde fortsätta med ögonkursen efter klockan 10.

Författare:

Stephan Rössner

Professor i hälsoinriktad beteendeforskning

Överläkare på Överviktsenheten

Betydande populärvetenskaplig verksamhet

Författare av kokböcker

Ledamot av Gastronomiska Akademien

(de sjudderton)

